

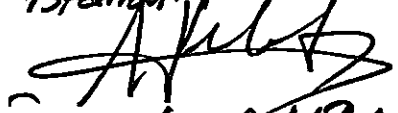
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yeni eğitim-öğretim yılı öncesinde artan okul masraflarının aile bütçeleri üzerindeki etkilerinin araştırılması, dar gelirli ailelerin çocuklarının eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik sosyal destek mekanizmalarının geliştirilmesi, eğitimde fırsat eşitliğinin güçlendirilmesi ve hiçbir çocuğun ailesinin ekonomik koşulları nedeniyle eğitim hakkından yoksun kalmaması amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Aliye Cöder
Antalya Mv.

Seyit TOHUN
Erzurum.

Cemal ENGİNGÜZ
İstanbul

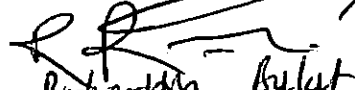

AKBULUT
Burdur

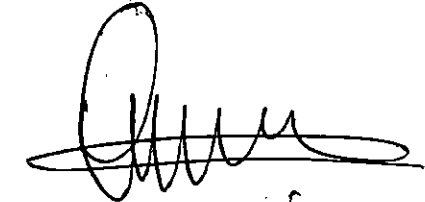
Orhan Sömen
Adana Mv.

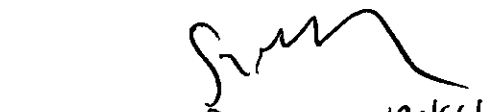

Ümit

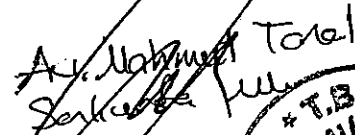
Ömer Özbek
İzmir Mv

Ayhan Barut
Adana Milletvekili

Behaeddin Bulut
Adana Mv.

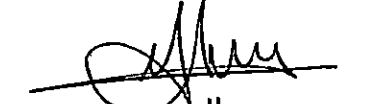

Özgür Erdem İncesu
Antalya Mv.

Ali R. M. Şahin
Antalya Mv.

Ali Mahmut Tural
Sakarya Mv

T.B.M.M.
YENİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI
2026
Serif ALPACI
Denizli Mv.

Şenel Üzağrık
İstanbul Mv

Hakan ÖZTÜRK
Bursa Mv

GEREKÇE

Eğitim, bireylerin kişisel gelişimini sağlayan, toplumsal eşitliği güçlendiren ve ülkelerin ekonomik ve sosyal geleceğini belirleyen temel bir kamu hizmetidir. Anayasa'nın 42'nci maddesinde kimsenin eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamayacağı hüküm altına alınmıştır. Eğitim hakkının yalnızca okula kayıt yaptırabilmekle sınırlı olmadığı; öğrencilerin eğitim sürecine eşit, erişilebilir, sağlıklı ve sürdürülebilir koşullarda katılabilesini de kapsamaktadır.

Ancak Türkiye'de son yıllarda yaşanan yüksek enflasyon, hayat pahalılığı ve temel tüketim ürünlerindeki fiyat artışları, eğitim çağına çocuğu bulunan ailelerin ekonomik yükünü giderek artırmaktadır. Millî Eğitim Bakanlığı tarafından ders kitaplarının ücretsiz olarak dağıtılması önemli bir uygulamadır. Bununla birlikte, eğitim sürecinde ailelerin karşılamak zorunda kaldığı diğer giderler devam etmektedir. Özellikle düşük gelirli, işsiz, asgari ücretli ve emekli ailelerin birden fazla çocuğunun eğitim masraflarını karşılaması giderek zorlaşmaktadır.

TÜİK'in eğitim harcamalarına ilişkin verilerine göre, 2024 yılında öğrenci başına yapılan toplam eğitim harcaması 100 bin 307 TL'ye yükselmiştir. Öğrenci başına eğitim harcamalarındaki yıllık artışın en yüksek olduğu eğitim kademesi yüzde 122,4 ile ortaöğretim olmuştur. Bu veriler, eğitim harcamalarındaki artışın aileler ve kamu bütçesi açısından kapsamlı biçimde değerlendirilmesi gerektiğini göstermektedir.

Öte yandan, ailelerin eğitim harcamaları yalnızca okul açılış döneminde yapılan kırtasiye ve kıyafet alışverişleriyle sınırlı değildir. Eğitim yılı boyunca ulaşım, okul servisi, beslenme, yardımcı kaynak, etkinlik, sınav ve çeşitli okul ihtiyaçları için yapılan harcamalar aile bütçeleri üzerinde sürekli bir yük oluşturmaktadır.

Ekonomik güçlükler nedeniyle bazı öğrencilerin yeterli kırtasiye malzemesine ulaşamadığı, okul kıyafeti ve ayakkabı ihtiyaçlarını karşılayamadığı, okul servisi yerine uzun mesafeleri yürümek zorunda kaldığı veya sağlıklı ve yeterli beslenemediği yönündeki sorunlar eğitimde fırsat eşitliğini olumsuz etkileyebilmektedir. Öğrencilerin ailelerinin ekonomik koşullarına bağlı olarak farklı eğitim olanaklarına sahip olması, eğitim hakkının eşit biçimde kullanılmasını engelleyen önemli bir meseledir.

Bu nedenle; okul masraflarının aile bütçelerine etkisinin gelir grupları ve eğitim kademeleri bakımından ayrıntılı biçimde incelenmesi, öğrencilerin temel eğitim ihtiyaçlarına erişim düzeyinin belirlenmesi, dar gelirli ailelere yönelik kırtasiye, okul çantası, kıyafet, ayakkabı, ulaşım ve beslenme desteklerinin geliştirilmesi, devlet okullarında ücretsiz ve sağlıklı okul yemeği uygulamasının yaygınlaştırılması, okul servis ücretlerinin aileler üzerindeki etkisinin azaltılması ve eğitimde fırsat eşitliğinin güçlendirilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde bir Araştırma Komisyonu kurulması büyük önem taşımaktadır.

132. Sayılı Meclis Araştırma Önergesi İmza Çizelgesi

